

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121432986
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6121432986.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, XXX XX Q., zastúpenému advokátom JUDr. Petrom Vachanom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 9.079,52 eura s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 7Csp/97/2021-169 zo dňa 25.03.2022 v spojení s opravným uznesením sp.zn. 7Csp/97/2021-186 zo dňa 22.04.2022, takto

rozhodol:

Zrušuje sa rozsudok v spojení s opravným uznesením s výnimkou výroku I. a v rozsahu zrušenia sa vec vracia súdu I. inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením rozhodol tak, že:

„I. Súd konanie o zaplatenie sumy 405,- eur zastavuje.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 172,98,- euro spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 47,98,- euro od 18.02.2022 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 125,- eur od 18.03.2022 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

IV. Žalobca je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 90 % s tým, že o výške tejto náhrady súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie okrem iného odôvodnil tým, že v danom spore žalobca súdu preukázal splnenie podmienky platného postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, keď preukázal, že jeho právny predchodca (banka) doručila žalovanému pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomnú výzvu na zaplatenie pohľadávky zo dňa 13.3.2019, a to kedy v oznámení o vyhlásení o predčasnej splatnosti úveru žalovaného vyzval na úhradu pohľadávky v lehote 7 dní, z ktorej by súd mohol posúdiť podmienky na platné postúpenie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách (omeškanie, následná doba omeškania 90 dní) a teda preukázal, že je v spore aktívne vecne legitimovaným subjektom.

Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže v konaní bolo preukázane, že žalobca nadobudol platne pohľadávku Slovenskej sporiteľne, a.s.

Súd však mal zato, že pôvodný žalobca nebol oprávnený úver zosplatiť a to z dôvodu, pre porušenie § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch ako to stanovuje § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Zákon hovorí, že ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd mal z vykonaného dokazovania za to, že postupca nekonal s odbornou starostlivosťou pri poskytnutí úveru pri skúmaní bonity. Pri overovaní bonity žalovaného právny predchodca žalobcu mal nejaké údaje a

potvrdenie o výške príjmu žalovaného, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a to vzhľadom aj na jeho nevyhnutné výdaje, ktoré minimálne musel mať, pokiaľ ide o výdavky na bývanie, výdavok na úver, ktorý sa uvádza v žiadosti o úver, kde nebola preskúmaná jeho celková výška a nebola zohľadnená aj výška predošlých úveroch, dôvod ich nesplácania, pre ktorú došlo k refinancovaniu úveru týmto úverom.

Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z.z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru bez reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23.09.2020).

Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, len jeho príjem, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že podľa zmluvy o úvere tento mal byť použitý na splatenie úveru v Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. s výškou zostatku 8.900,- eur a na splatenie úveru pre Consumer Finance Holding a.s. so zostatkom úveru 5.000,- eur. Podľa žiadosti o poskytnutie úvere výška splátky na oba tieto úvery bola vo výške spolu 213,01 eura, ktorú žalovaný nezvládal splácať a výška nového úveru bola vo výške 200,61 eura, len nepatrne nižšia. Žalobca odborne nepreskúmal výšku splátky nového úveru vzhľadom na výšku splátok pôvodného úveru, čomu nasvedčuje aj skutočnosť, že ani tejto refinancovaný úver žalovaný nezvládal splácať.

V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii úplné doklady o príjme žalovaného (potvrdenie zamestnávateľa), doklady o výdavkoch žalovaného pri uzatváraní zmluvy, že by ich aj odborne preskúmal.

Súd preto mal zato, že postupca nebol oprávnený žiadať jednorazové splatenie úveru, hrubo porušil povinnosti podľa § 7 ods. 1 a úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek overených údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

Preto súd ma zato, že žalobca môže žiadať len splátky splatné ku dňu vyhlásenia úveru, t.j. ku dňu 25.03.2022, kedy sú splatné splátky do 18.03.2022, a pre ostatné splátky ostáva žalovanému zachovaný splátkový kalendár. Súd prepočítal výšku splátky pri výške úveru 15.000,- eur, pri počte splátok 120 a tak na jednu splátku pri právnom názore, že úver je bezúročný a bezpoplatkový pripadá výške 125,- eur (15.000 :120). Žalovaný uhradil sumu 11.827,02 eura. Pri výške splátky 125,- eur uhradil teda 94 plných splátok a 95. splátku neúplnú vo výške 77,02 eura, ktorá bola splatná dňa 18.02.2022. Preto súd zaviazal žalovaného na úhradu neúplnej 95. splátky vo výške 44,98 eura (125 - 77,02 eura) a 93. splátky vo výške 125,- eur splatnej dňa 18.03.2022.

Žalobca má proti žalovanému nárok aj na zákonnú sankciu úrok z omeškania z peňažného dlhu. Tento nárok vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Žalobca žiadal úrok z omeškania priznať v sadzbe 5 % ročne. Žalovaný je v omeškaní len s jednou neplnou splátkou splatnou dňa 18.02.2022 a jednou splátkou splatnou dňa 18.03.2022, a preto len z týchto splátok súd priznal žalobcovi úrok z omeškania. Ku dňu omeškania platila základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky 0,00 %, a po pripočítaní 5 percentuálnych bodov výška úroku z omeškania predstavuje 5,00 % ročne. Preto súd priznal žalobcovi sumu 172,98 eura

spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 47,98 eura do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 125,- eur od 18.03.2022 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak ako je uvedené v II. výroku tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

Pre úplnosť súd prvej inštancie dodal, že súd má za preukázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z., ktoré boli v zmluve uvedené pod bodom 2 v časti Základné podmienky a ktoré spĺňajú zákonnú dikciu určenú na výpočet RPMN. Predmetná Zmluva obsahuje informáciu o výške schváleného úveru, počte mesačných splátok, výške mesačných splátok, termínu prvej a poslednej splátky úveru, úrokovú sadzbu, ako aj celkovú čiastku, ktorú mal žalovaný zaplatiť, a na základe ktorých došlo k výpočtu RPMN. Avšak súd mal vykonaným dokazovaním za preukázané, že v zmluve absentuje správne uvedenie jej podstatnej náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch a to celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a ktorá je jeden zo vstupných údajov pre výpočet RPMN. V zmluve je pri celkovej čiastke uvedená suma 24.073,53 eura. Tento číselný údaj je však nesprávny a zrejme zavádzajúci. Podľa § 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch je celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, pričom v zmysle § 2 písm. g) sa celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom rozumejú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov. Predmetnou zmluvou o úvere bol žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 15.000,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť v 120 mesačných splátkach vo výške 200,61 eura, čo predstavuje celkovú čiastku úveru v sume 24.073,20 eura a nie v sume 24.073,53 eura ako je to uvedené v zmluve o úvere. Vzhľadom na túto skutočnosť súd uvedenie celkovej výšky nákladov úveru v sume 24.073,53 eura v zmluve považoval za zavádzajúce vo vzťahu k spotrebiteľovi a v rozpore s ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalobca uviedol, že celková suma je uvedená vzhľadom na výsledok zaokrúhľovania. Súd však uvádza, že tento výsledok zaokrúhľovania si mal žalobca správne uviesť do zmluvy a nevytvárať tak údaje, ktoré môžu byť pre spotrebiteľa zmatečné. Zo zmluvy ani nevyplýva tvrdenie žalobcu, že oproti takto uvedenej celkovej čiastky si od žalovaného bude požadovať nižšiu sumu o 0,13 eura.

Aj vzhľadom na tieto vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné aj podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd rozhodol tak ako je uvedené v II. výroku tohto rozsudku a v prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil a žalobu žalobcu zamietol a priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odvolaní okrem iného uviedol, že konajúci súd správne vyhodnotil, že právny predchodca žalobcu posudzoval schopnosť splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti však z dikcie daného ustanovenia vyplýva aj ďalšia sankcia a to, že veriteľ nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Postúpenie nezosplateného tzv. živého úveru je však v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Keďže neboli splnené podmienky pre platné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, tretiu upomienku ako aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti treba považovať za neplatné právne úkony a preto, žalobca nepreukázal existenciu výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, zároveň keďže v čase postúpenia pohľadávky ešte nenastala konečná splatnosť úveru, došlo k postúpeniu tzv. živého úveru čo je v rozpore s ustanovením § 17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a preto rovnako zmluva o postúpení pohľadávky je neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, žalobca teda nepreukázal splnenie podmienok pre platné postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách a v konečnom dôsledku žalobca nemá v danom konaní aktívnu vecnú legitimáciu.

Nad rámec uvedeného žalovaný uvádzal, že žalobca nepreukázal doručenie tretej upomienky - pokus o zmier, ktorú žalobca označuje ako výzvu v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

Žalobca ako dôkaz o doručení tretej upomienky predložil poštový podací hárok, ktorý však nepreukazuje doručenie ani snahu o doručenie poštovej zásielky a vôbec z neho nie je zrejmé, že preukazuje podanie tretej upomienky na poštovú prepravu. Poštový podací lístok bez presného označenia a identifikácie zásielky nepreukazuje odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín vzťahujúcich sa k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, žalobca teda nepreukázal ani odoslanie ani doručenie vyššie uvedených listín.

3. Proti uvedenému rozsudku podal odvolanie aj žalobca, ktorý navrhol odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie jeho žalobe v celom rozsahu, resp. napadnutý rozsudok zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V odvolaní okrem iného uviedol, že ak veriteľ posudzoval bonitu jedným zo spôsobov uvedených v ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ (tak ako v prejednávanej príhode), potom nemohlo dôjsť k hrubému porušeniu povinností (resp. nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu povinností veriteľa posudzovať bonitu spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou) podľa ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ, nakoľko zákonodarca v právnej norme uviedol slovo „alebo“. Ide o výrokovú spojku (disjunkciu), ktorá v právnej logike predstavuje vylučovací vzťah dvoch hypotéz. Výklad ustanovenia § 7 ods. 1 ZoSÚ v tomto prípade súd poňal nadmerne extenzívne, pokiaľ vyžaduje od dodávateľa povinnosti, ktoré mu zákonodarca neuložil, čo malo za následok vyvodenie nesprávneho právneho záveru súdu. Nemožno privoliť tomu, aby z jasne daného písaného textu boli za použitia analógie rozdielnej právnej úpravy susedného štátu vyvodené povinnosti voči dodávateľovi, ktoré mu zákonodarca neuložil.

Podľa názoru žalobcu nie je možné analogicky použiť právnu úpravu Českej republiky resp. podporné poukázať na rozhodnutia NS ČR v tejto veci, nakoľko právna úprava nie je totožná (porovnaj § 86 ods. 1 zákona č. 257/2016 Sb. Zákon o spotrebiteľskom úvere).

Zároveň konajúci súd neuviedol konkrétne dôvody, pre ktoré žalobcom preložené dôkazy vyhodnotil tak, že žalobca dostatočným spôsobom neoveril údaje, ktoré žalovaný poskytol veriteľovi na posúdenie jeho schopnosti splácať poskytnutý úver. Žalobca považuje napadnutý rozsudok za nepredvídateľný a nepreskúmateľný s ohľadom na množstvo dôkazov ohľadom overovania bonity žalovaného, ktorých relevantnosť a pravdivosť súd zjavne a účelovo spochybňoval, a to bez náležitého odôvodnenia. Výkladom ad absurdum napadnutého rozsudku by sme boli nútení prijať aj také závery, že žalobca by neunesol dôkazné bremeno preukázania skúmania bonity v zmysle ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ za žiadnych okolností a bez ohľadu na existenciu akéhokoľvek dôkazu, nakoľko z odôvodnenia vôbec nevyplýva, akým iným spôsobom mal žalobca preukazovať skúmanie bonity a súd by podľa tohto rozsudku mohol aplikovať neunesenie dôkazného bremena vo veci skúmania bonity spotrebiteľa na akýkoľvek žalobcom produkovaný dôkaz.

V tomto smere žalobca poukazuje aj na vzájomný rozpor odôvodnenia súdu, nakoľko na jednej strane uvádza, že odborná spôsobilosť veriteľa pri skúmaní bonity musí byť minimálne splnená overovaním údajov, ktoré poskytol dlžník, a to potvrdením zamestnávateľa o výške príjmu a potvrdením Sociálnej poisťovne, no napriek uvedenému žalobcom predložené doklady zo Sociálnej poisťovne a doklady od zamestnávateľa žalovaného súd vyhodnotil nasledovne: „Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu žalovaného a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je. Tomu nasvedčuje aj skutočnosť, že podľa zmluvy o úvere tento mal byť použitý na splatenie úveru v Prvej stavebnej sporiteľne, a.s. s výškou zostatku 8.900,- eur a na splatenie úveru pre Consumer Finance Holding a.s. so zostatkom úveru 5.000,- eur. Podľa žiadosti o poskytnutie úvere výška splátky na oba tieto úvery bola vo výške spolu 213,01 eura, ktorú žalovaný nezvládal splácať a výška nového úveru bola vo výške 200,61 eura, len nepatrne nižšia.“

Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť

Žalobca sa nestotožňuje ani s názorom súdu, v zmysle ktorého Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ zo dňa 20.02.2014 (ďalej len „Zmluva“) obsahuje nesprávny a zavádzajúci údaj o celkovej čiastke, ktorú mal žalovaný zaplatiť. V zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ: „Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.“

Celková čiastka, ktorú má žalovaný na základe Zmluvy uhradiť a ktorá bola vypočítaná (cez špecializované softvérové riešenie pracujúce v automatickom režime) je 24.073,53 eura. Pri počte 120 rovnakých splátok však vychádza výška jednej splátky 200,61275 eura (24.073,53 eura / 120). Sumu splátky 200,61275 eura však žalovaný nie je schopný uhradiť, nakoľko najnižšia jednotka meny EURO je 1 eurocent. Z tohto dôvodu bola výška splátky v zmluve o úvere zaokrúhlená na sumu 200,61 eura, pričom vzniknutý matematický rozdiel 0,33 eura žalovaný nie je povinný uhradiť.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že tento centový rozdiel (0,33 eura) nie je chybou a už vôbec nie chybou z úmyselnou a zištnou a na úkor spotrebiteľa. Centový rozdiel 0,33 eura predstavuje (s ohľadom na úverový matematický výpočet celkovej čiastky a jednotlivých splátok na úhradu žalobcom) bagateľný rozsah a tento jav bol spôsobený výlučne:

obmedzeniami meny EURO, pokiaľ ide o najmenšiu jednotku tejto meny, ktorá sa dá zaplatiť (poznáme len stotiny, no nie tisíciny eura),

použitým zaokrúhlením.

Žalobca v ďalšom uvádza, že cieľom ustanovenia § 9 ZoSÚ je poskytnutie dostatočného množstva informácií spotrebiteľovi v rámci uzatváraných zmluvných vzťahov s dodávateľom týkajúcich sa podmienok úveru, nákladov a záväzkov, ktoré z neho vyplývajú. Medzi podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí okrem iného aj uvedenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ titulom úveru zaplatiť a RPMN.

4. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý zotrval na dôvodoch svojho odvolania, zároveň vyjadril nesúhlas s vyjadrením ohľadom odoslania tretej upomienky so zreteľom na fikciu doručenia.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 až § 381 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na potvrdenie ani na zmenu rozsudku.

6. Podľa čl. 8 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

V zmysle bodu 26. preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takémuto správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (1), veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

7. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190) posudzoval dodržanie hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti upravenej v článku 8 smernice 2008/48, t.j. preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odrádzajúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca

2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej).

8. Odvolací súd upriamuje pozornosť, že bonita vyjadruje hodnotu a dôveryhodnosť ekonomického subjektu (napr. firmy, jednotlivca, ale i obce alebo štátu) na finančnom trhu. Súvisí s hospodárením daného subjektu a vyjadruje tak jeho solventnosť, kredibilitu, schopnosť zhodnotiť vkladany kapitál resp. naplniť svoje záväzky. V širšom pohľade súvisí i s dobrou povestou. Napriek tomu, že často býva stotožňovaná s ratingom, ktorý predstavuje schopnosť splácať svoje dlhy, má bonita širší rozsah a rating je len jednou z jej zložiek.

Bonita subjektu je najčastejšie posudzovaná bankami pred poskytnutím úveru, alebo inými subjektmi pred majetkovým vstupom do firmy, investovaním, alebo nadviazaním obchodného partnerstva. Všeobecne má hodnotenie bonity významný vplyv vo veriteľsko-dlžníckych vzťahoch. Ak banka vyhodnotí klienta ako úveruschopného, vyjadruje tak svoju dôveru v jeho schopnosť plniť svoje záväzky. Čím je bonita firmy lepšia, tým vyzerá pre prípadných veriteľov menej rizikovo, a tým lacnejšie zdroje financovania môže byť schopná získať.

Hodnotenie bonity určitého bankového klienta je výsledkom úverovej analýzy, ktorá je súčasťou úverového procesu. Po fáze žiadosti o úver nasleduje fáza skúšky úverovej spôsobilosti žiadateľa (analýza úverovej schopnosti), v rámci ktorej sa analyzujú tri hlavné oblasti: právne pomery žiadateľa, osobná dôveryhodnosť žiadateľa a jeho hospodárska a finančná situácia.

U individuálnych žiadateľoch banka posudzuje osobné údaje ako vek, pohlavie, vzdelanie, profesiu, rodinný stav a tiež trvalé príjmy a pravidelné výdaje žiadateľa, či celej domácnosti.

Banka skúma tiež žiadateľovu úverovú históriu a platobnú morálku. Jedným zo zdrojov (nie jediným) týchto informácií je Spoločný register bankových informácií (SRBI), ktorý zhromažďuje informácie o úveroch a dlžníkoch z podnikateľskej sféry od všetkých slovenských bánk a pobočiek zahraničných bánk pôsobiacich na Slovensku.

V minulosti prebiehalo hodnotenie bonity dlžníka prevažne subjektívnym posúdením. V prvej polovici 19. storočia plnili funkciu bánk súkromní zmenárnici a tí individuálne posudzovali úverovú bonitu súkromníkov a štátov a podľa toho im požičiavali peniaze za rôzne vysoký úrok. S nástupom nepriameho financovania a hlavne pre potreby inštitucionálnych veriteľov bolo potrebné hodnotenie viac zobjektívniť a zjednotiť jeho postupy. Začali sa čiastočne využívať rôzne matematicko-štatistické modely ([https://sk.wikipedia.org/wiki/Bonita_\(financie\)](https://sk.wikipedia.org/wiki/Bonita_(financie))).

Oklikou se tak v rámci týchto úvah dostáva znovu do popredia myšlienka formulovaná nálezom sp. zn. I. ÚS 199/11; totiž proč by měla státní moc poskytovat ochranu právům v podobě vykonávacího řízení subjektu, který nejenže neproověřil finanční možnosti toho, komu půjčil své peníze, ale také toho, kdo úvěr neposkytl s odůvodněnou důvěrou v to, že bude řádně splacen, nýbrž spíše s cílem dosažení (většího) zisku realizací mnohdy násobného zajištění původního dluhu, k němuž žadatel úvěrů - dlužník, ať už z nevědomosti, z bezvýhodnosti aktuální životní situace nebo i z vlastní nezodpovědnosti a lhostejnosti přistoupil. Ústavný soud České republiky III. ÚS 4129/18

Povinnost soudu zkoumat, zda úvěrující proověřil úvěruschopnost budoucího dlužníka (sp. zn. III. ÚS 4129/18 ze dne 26. února 2019). Nezkoumá-li obecný soud, zda úvěrující při poskytnutí spotřebitelského úvěru proověřil schopnost úvěrovaného plánovaný úvěr splatit, zasáhne tím do základního práva spotřebitele na soudní ochranu zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Je nevyhnutné dať tiež do pozornosti, že vo veci C-303/20 Súdny dvor (šiesta komora) rozhodol takto: Článok 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že preskúmanie účinnej, primeranej a odrádzajúcej povahy sankcií ustanovených v tomto článku za porušenie najmä povinnosti posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa uloženej v článku 8 tejto smernice sa musí vykonať tak, že sa v súlade s článkom 288 tretím odsekom ZFEÚ zohľadní nielen ustanovenie vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté osobitne na účely prebratia uvedenej smernice, ale takisto všetky iné ustanovenia tohto práva, pričom sa musia vykladať v čo najväčšej možnej miere s ohľadom na znenie a ciele tejto smernice tak, aby uvedené sankcie splnili požiadavky stanovené v článku 23 tejto smernice. Vo veci C-679/18 Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvolať dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice

2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené nároky, ktoré na dodávateľa kladie úniijné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. OZ, ZoSÚ a ďalšie. Je na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ .

Nateraz žalobca síce zhromaždil o žalovanom isté množstvo informácií, tieto však dostatočne nevyhodnotil. Žalobca si na základe získaných informácií nateraz nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalovaného, nakoľko vôbec nepoznal výšku jeho výdavkov.

Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať dlh zo zmluvy, čo sa v konečnom dôsledku aj v plnej miere naplnilo a žalovaný nebol schopný ďalej pôžičku splácať.

10. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ
a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

11. Podľa § 7 ods. 27 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní na účely podľa odseku 19 použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa, výške celkovej zadlženosti a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa, len na splnenie účelu posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a na účely podľa odseku 19, ak odsek 43 neustanovuje inak, elektronicky overiť informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa v Sociálnej poisťovni, a to prostredníctvom prevádzkovateľa registra. Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky overujú len informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa, ktoré vopred získali od spotrebiteľa, u ktorého sa posudzuje schopnosť splácať spotrebiteľský úver. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa.

12. § 11 Dôsledky porušenia povinností

(1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) a § 10 ods. 1 písm.

b) a c) alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej podľa osobitných predpisov.

(2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

13. Nepochybne veriteľ v zmysle ustanovení § 7 a § 11 ZoSÚ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky. Správne súd prvej inštancie pri posúdení úverovej schopnosti kládol dôraz na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

14. Odvolací súd taktiež konštatuje, že žalobca nateraz neunesol dôkazné bremeno ani pokiaľ ide o skúmanie pravidelných výdavkov žalovaného pred uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je ani dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.

15. Pri overovaní bonity nemal právny predchodca žalobcu k dispozícii údaje o príjmoch a výdavkoch, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom veriteľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Za daného stavu aj odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

16. Z jednotlivých bodov rozsudku súdneho dvora (prvá komora) zo 6. júna 2019 vo veci C-58/18, Michel Schyns proti Belfius Banque SA, vyplýva:

Ako to bolo pripomenuté v bode 29 tohto rozsudku, aj keď smernicou 2008/48 sa harmonizujú len určité aspekty pravidiel členských štátov v oblasti zmlúv o spotrebiteľskom úvere, z odôvodnenia 44 tejto smernice vyplýva, že členské štáty s cieľom zabezpečiť transparentnosť a stabilitu trhu a v očakávaní ešte širšej harmonizácie musia dbať na to, aby zaviedli vhodné regulačné alebo kontrolné opatrenia, uplatniteľné na veriteľov.

Spájať tak povinnosť veriteľa overiť úverovú bonitu spotrebiteľa s právnym dôsledkom, pokiaľ ide o správanie, ktoré má veriteľ prijať v prípade negatívneho posúdenia, nie je v rozpore s cieľom článku 8 ods. 1 smernice 2008/48. V odôvodnení 26 tejto smernice sa totiž pripomína cieľ spočívajúci v posilnení zodpovednosti veriteľov a v ich odradení od toho, aby úvery poskytovali nezodpovedne.

Navyše smernica 2014/17 prijatá, ako to pripomína jej odôvodnenie 3, v oblasti spotrebiteľských úverov týkajúcich sa nehnuteľností v nadväznosti na medzinárodnú finančnú krízu, ktorá preukázala, že nezodpovedné správanie účastníkov trhu môže podkopať základy finančného systému, aj keď sa neuplatňuje *rationae temporis* a *materiae*, preukazuje vôľu normotvorcu Únie posilniť zodpovednosť veriteľov tým, že vo svojom článku 18 ods. 5 písm. a) stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby „veriteľ poskytol úver spotrebiteľovi len vtedy, keď výsledok posúdenia úverovej bonity naznačuje, že je pravdepodobné, že povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere budú splnené spôsobom, ktorý sa podľa danej zmluvy vyžaduje“.

Povinnosť veriteľa stanovená vnútroštátnymi právnymi predpismi zdržať sa uzavretia zmluvy o úvere v prípade, keď sa nemôže odôvodnene domnievať, že spotrebiteľ bude schopný vzhľadom na svoju finančnú a osobnú situáciu splatiť úver v súlade so zmluvou, teda nie je takej povahy, aby narušila cieľ článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 alebo spochybnila principiálnu zodpovednosť spotrebiteľa dbať o svoje vlastné záujmy.

Právny predchodca žalobcu nateraz sa po tomto objasnení veci nemohol odôvodnene domnievať, že spotrebiteľ bude schopný plniť si povinnosti vyplývajúce z plánovanej zmluvy a pre nezvládnutý proces skúmania schopnosti splácať pôžičku zo strany právneho predchodcu žalobcu.

17. Odvolací súd zároveň uvádza, že súd by mal mať na zreteli základný účel konania - poskytnutie spravodlivej ochrany subjektívnym právam účastníkov (porov. spravodlivosť nad formálne znenie zákona, správa prezidenta SR o stave republiky z 18.06.2015). Ústavné články o súdnej ochrane čl. 46 a nasl., čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spolu s Občianskym súdnym poriadkom (Civilným sporovým poriadkom) predstavujú všeobecné požiadavky spravodlivého procesu. Vzťah práva a spravodlivosti načrtnol Český Ústavný súd keď v jednom zo svojich nálezov uviedol: „súd musí nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku. Právo musí byť predovšetkým nástrojom spravodlivosti, nielen súborom právnych predpisov ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez ohľadu na zmysel a účel záujmu chráneného príslušnou normou“ (porovnaj nález Ústavného soudu ČR sp.zn. II. ÚS 222/07).

18. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca ako právny nástupca veriteľa v danej veci nateraz hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní bonity žalovanej ako spotrebiteľa v zmysle § 7 ods. 1 v spojení s § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ.

19. Pri overovaní bonity žalovanej nemal právny predchodca žalobcu k dispozícii údaje o príjmoch a výdavkoch žalovanej, čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti žalovaného o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje. Za tohto stavu je nutné konštatovať, že v konaní žalobca nateraz nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 ZoSÚ nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom veriteľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nebanalivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posudzovať bonitu spotrebiteľa. Za daného stavu aj odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvej inštancie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je správny.

20. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ v znení platnom k 12.11.2020, kedy mala byť predmetná pohľadávka postúpená v prospech žalobcu, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

21. Dôležitou otázkou je či došlo v prejednávanej veci k platnému predčasnému zosplatneniu úveru, ak právny predchodca žalobcu v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 písm. b) ZoSÚ postúpil na žalobcu pohľadávku, ktorá nebola po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru a taktiež sa nejednalo ani o pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, preto postúpenie pohľadávky s odkazom na Zmluvu o postúpení pohľadávok nemusí byť platné pre

rozpor so zákonom v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, a teda dôvodom na zamietnutie žaloby by bol nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, čo však súd prvej inštancie neskúmal a v ratio decidendi napadnutého rozsudku sa ani nedotkol.

22. Pokiaľ okresný súd nevyvodil konzekvencie z porušenia schopnosti splácať úver so zreteľom na platnosť cesie pohľadávky, potom súd prvej inštancie síce čiastočne správne vyvodil a zohľadnil bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, avšak opomenul vyvodiť konzekvenciu vo vzťahu podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, a to najmä nemožnosť od spotrebiteľa požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Ak by veriteľ - banka nemohla vyžadovať jednorazové splatenie úveru, potom je namieste otázka naplnenia podmienok pre platnú cesiu bankovej pohľadávky podľa § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a tým sa otvára dostatočnosť aktívnej legitímácie.

23. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998. Ústavný súd SR vyslovil, že: „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (porovnaj IV. ÚS 115/03).

24. Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

25. So zreteľom na uvedené odvolaciu súdu neostávalo nič iné len kasačným vybavením veci zrušiť rozsudok vo výroku I. a III. a postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a podľa § 391 ods. 1, 2 CSP s vrátením veci v rozsahu zrušenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

26. Po vrátení veci okresný súd bude postupovať v naznačených intenciách a pri svojom rozhodovaní zohľadní existenciu § 11 ods. 2 a § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch a dá odpoveď o aktívnej legitímácii žalobcu.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).